

Ålderman i S:t Knuts Gille i Landskrona Carl Theodor Sandström 1960–1965

Telegrafkommissarie Carl Theodor Sandström föddes den 14 augusti 1883 och dog den 7 juni 1973. Han föddes i Stockholm och gjorde sin skolgång i Varberg och Göteborg, där han efter avlagd studentexamen inträdde i Televerkets tjänst. År 1908 ingick han äktenskap med Karin Almgren. Efter att ha arbetat som kontrollör i Malmö sedan 1914 blev han telegrafkommissarie i Landskrona 1931, ett arbete han innehade till sin pension 1948.

Carl Theodor Sandström hade många fackliga och kommunala uppdrag både i Malmö och Landskrona. Han var ledamot i stadsfullmäktige och i en rad kommunala styrelser och nämnder i båda städerna.

I många ideella sammanhang var han också en initiativtagare och en entusiastisk medarbetare. Han var ordförande i Skid- och friluftsförbundet sedan starten 1934 och var med och bildade både Landskrona manliga Rödakors-kör och Landskrona Luftskyddsförening. Han tog initiativet till att fira Svenska Flaggans dag i Landskrona och var en entusiastisk Barnens dag-general. I Landskrona Rotaryklubb tillhörde han chartermedlemmarna och var president 1942/43. Han var en mångårig och uppskattad ordförande-mästare i Frimurarorden i Landskrona. Många välformulerade inlägg i tidningsspaltarna vittnar om hans kärlek till Landskrona och hans höga uppskattning av stadens skönhetsvärden och framtidsmöjligheter.

I vårt Knutsgille var Carl Theodor med från början 1944. Som Gillets förste Ceremonimästare utformade han det ceremoniel som med små justeringar alltjämt tillämpas vid våra Högtidsstämmor.

År 1961 firades Högtidssammankomsten på Knut Lavards dag den 7 januari fortfarande först i Sofia Albertina kyrka och därefter på Hotel Öresund. För första gång framträdde Carl Theodor Sandström som Gillets Ålderman, säkerligen en oerhört stolt sådan! Övriga Åldermän hade ibland behövt lite mer övertalning! Hans Åldermannatal präglades av hög idealitet, stor belåtenhet och framstående formell talang.

I sitt första Högtidstal berättade han om Gillets uppgifter. Han parenterade den avlidne nestorn i Knutsgillena, Lauritz Weibull. Han lovordade August Munck af Rosenschölds insats för Landskronagillet återupplivande och han påminde om landshövdingeparet Widells tragiska förolyckande i en bilolycka vållad av en plötslig kastvind.

Så följde parentation av 10 Knutsbröder och 3 Knutssystrar. Bland de avlidna bröderna märktes förre Åldermannen Sven Nordengren. Som Åldermannen uttryckte det: "Dödsängeln har gått hårt fram med sin lie inom Knutsgillenas led ...". Vår Ålderman hade en märklig aversion mot att i klara verba säga att en Knutsbroder dött! Nej, man nedlade sina jordiska redskap, man halade sitt befälstecken, man halade chefsflaggen från stormasten eller man hade stupat för den härjande stormvinden etc.

Åldermannen bars av ett starkt patos – parentationerna blev vackra på ett lyriskt språk, där högstämda psalmer och dikter citerades, gärna också ur egen fatatur – men det blev långt!

I Landskrona Posten kunde man för första gången läsa matsedeln. Maten kostade 21 kronor och menyn som serverades var rispilaff med currystuvad höna till förrätt och kalvfilé á la Knut till varmrätt. Måltiden avslutades med chokladmousse i crémekoppar med mandelkrokan.

På sitt Åldermannspråk meddelade han: "att ingen av Gillets bröder under året fått uppbrotsorder till nästa steg på människans väg genom tiden mot evigheten", d v s ingen Broder hade dött.

År 1964 firades ett stillsamt 20-årsjubileum. Styrande Rådets medlemmar firade med att för första gången vara skrudade med sina nya regalier med Gillets Sigill av silver i vackra kedjor. Regalierna hade tillverkats av landskronaguldsmeden Börje Nilsson.

Receptionen upptog tjugofem namn, Bland dessa märktes Lars Grönwall och hans hustru Gudrun – sedermera Ålderman respektive Oldfru i Gillet, samt paret Ingegerd och Bo W Holmberg, som på många utomordentliga sätt varit Gillet troget alltsedan dess. För andra gången i Gillets historia hölls tal till kvinnan – denna gång av Stolsbrodern rektor Arne Bengtson sedermera Ålderman i Gillet.

År 1965 hölls Högtidssammankomsten på Hotell Öresund. Efter Åldermannen Carl Theodor Sandströms välkomstord och Högtidstal ändrades plötsligt ordningen på ceremonierna jämfört med tidigare år. Detta år kom receptionerna före parentationerna. Den förfärliga flygolyckan på Ängelholms flygplats den dimmiga kvällen den 20 november 1964 kunde inte undgå att nämnas då två välkända Knutsbröder, Harry Sunesson och Gunnar Weibull omkom. Denna Högtidsstämma lämnade Åldermannen Carl Theodor Sandström och Äldste Stolsbrodern Einar Petersson in sina avsägelser åberopande åldersskäl. Efterträdare skulle väljas vid vårsammanträdet.

Carl Theodor Sandström levde till 1973 och bodde sina sista år på Vallgården. Så länge han levde klädde han sig i frack och ordnar och deltog i Knutsgillet Högtidsstämmor. Carl Theodor var en originell man med många idéer, som inte alltid gick att genomföra.

Högtidsstämmorna under hans ledning var ganska spännande – man visste inte alltid vad som skulle utspela sig – vanligtvis gick det dock bra! Han älskade stora ord och egen poesi och citerade gärna och ofta stora poeter. Mången gång citerade han Hjalmar Gullbergs poesi i "Förklädd Gud":

Vem spelar på en pipa
En låt av gryningsluft
För himmelsk att begripa
Höjd över allt förnuft ...

Denna underbara dikt får stå här som ett litet tack till hans minne! Runebergs ord "Något tålde han att skrattas åt, men mera hedras ändå ...".